

# **Nezavisna pravosudna komisija usmjerava i koordinira s Uredom Visokog predstavnika aktivnosti na unapredjenju sudijskih i tuzilackih imenovanja u Federaciji BiH**

Nezavisna pravosudna komisija (IJC) pozdravlja odluku Visokog predstavnika koja nameće Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Proces pravosudne reforme u Federaciji, koji je u toku, nailazi već duže vrijeme na otpor odredjenih izvršnih i zakonodavnih organa, naročito u Kantonima 7 i 10 koji odbijaju da izvrše imenovanja sudija i tuzilaca u okviru postojećeg pravnog sistema. Nepostivanje vladavine zakona je do te mjere prisutno, da odgovorni organi još uvijek nisu imenovali odredjene kandidate koje je predložila Federalna komisija za izbor i imenovanje tuzilaca još u oktobru 2000. godine. Takvo nepostivanje vladavine zakona IJC smatra neprihvatljivim, budući da to produžava vrijeme koje je potrebno da pojedini predmeti budu riješeni i čini pravni sistem neefikasnim u cjelini.

IJC je shvatio da se takva opstrukcija uspostavi nezavisnog i nepristrasnog pravosudja više ne može tolerisati. Komisija je započela rad na hitno potrebnoj zakonskoj reformi zajedno s Uredom Visokog predstavnika, Federalnom komisijom za izbor i imenovanje sudija, Federalnom komisijom za izbor i imenovanje tuzilaca, kao i Vladom Federacije, u cilju rješavanja problema koji su prisutni u Federaciji. Ovi naponi su kulminirali nametanjem ovog Zakona od strane Visokog predstavnika dana 3.

augusta 2001. godine.

Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine, uvode se striktni rokovi kojih se tijela koja vrse imenovanja moraju pridrzavati u procesu imenovanja i odbijanja kandidata. Pored toga, u vezi s imenovanjem tuzilaca u Federaciji, ako tijelo koje vrsi imenovanja ne ispostuje svoju zakonsku obavezu i ne imenuje kandidate u odredjenom roku, predlozeni kandidat smatrat ce se imenovanim u skladu s ovim Zakonom.

Dana 4. jula 2001 godine, IJC je koordinirao potpisivanje Memoranduma o razumijevanju koji standardizira proces imenovanja, od strane predsjednika Federalnih komisija za izbor i imenovanje sudija i tuzilaca, predsjednika Visokog sudskog i tuzilackog savjeta Republike Srpske, i ministara pravde u Federaciji i Republici Srpskoj. Memorandum o razumijevanju, zajedno s odredbama Zakona o izmjenama i dopunama poboljsava transparentnost, objektivnost i profesionalizam procesa imenovanja. Sva buduca sudijska i tuzilacka imenovanja ce biti regulisana novim unaprijedjenim postupkom imenovanja, koji ce osigurati provjeru kandidata u skladu sa navedenim kriterijima kako bi se garantovalo imenovanje kandidata sa najboljim kvalifikacijama.

IJC smatra odvajanje politickog i pravosudnog procesa fundamentalnim za sveobuhvatnu pravosudnu reformu. U tom smislu, zastita interesa sudija i tuzilaca u cijeloj Bosni i Hercegovini je prioritet. Stoga je sada u Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine unesen zahtjev da se ni sudija ni tuzilac ne mogu smijeniti ili udaljiti od vrsenja funkcije bez misljenja nadlezne Federalne komisije da postoji dovoljno cinjenicne i pravne osnove da se potvrdi to smjenjivanje ili udaljenje.

Pored toga, u cilju garantovanja procesa izbora i imenovanja

izvršenog prema objektivnim kriterijima utemeljenim na odgovarajucim strucnim kvalifikacijama i transparentnim procedurama, unosi se formula po kojoj se Federalna i kantonalne komisije obavezuju da predloze vise od jednog kandidata za jedno mjesto osim u ogranicenim okolnostima i iz opravdanih razloga.

Osim toga, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovine predvidja da profesori pravnih fakulteta u Bosni i Hercegovini iz oblasti ustavnog prava, krivicnog prava ili krivicnog procesnog prava, gradjanskog ili gradjanskog procesnog prava, upravnog prava, privrednog prava ili porodичnog prava mogu biti imenovani za sudije Federalnog Ustavnog suda bez položenog pravosudnog ispita. Ova odredba koja je odraz Zakona o sudovima Bosne i Hercegovine olaksava vecem broju kandidata da se prijave za mjesto sudije u Federalnom Ustavnom sudu. IJC je uvjeren da ce ovaj novi kriterij pomoci u izboru i imenovanju kandidata sa najboljim kvalifikacijama u Federalni Ustavni sud u toku narednih mjeseci.

IJC ce kontrolisati primjenu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudijskoj i tuzilackoj funkciji u Federaciji Bosne i Hercegovini koji je nametnuo Visoki predstavnik 3. avgusta 2001. godine, uvjeren da ce ovaj zakon doprinijeti depolitizaciji sudskog i tuzilackog sistema u Federaciji Bosne i Hercegovine.